

מסורת הש"ס

(א) [לקמן י.], (ב) ת"כ פרשה ויקרא,
(ג) [ויקרא ד, ד] (ד) שם ה, (ה) שם ה,
(ו) ז"ל ומשית, (ז) [במדבר טו,
(ח) [ויקרא ה, ט] (ט) [לקמן ת. ה, י] ז"ל
כזכור, (י) [לעיל ה. ה, ל] (ל) [לעיל ג:
(מ) [לקמן ט. ה.]

תורה אור השלם

1. אם הבהן המשיח יחטא
לאשמת העם והקריב על
חטאתו אשר חטא פר בן בקר
תמים לוי לחטאת: ויקרא ד ג
2. והביא איל תמים מן הצאן
בערךך לאשם אל הבהן ובכפר
עליו הבהן על שגגתו אשר שגג
והוא לא ידע ונגסלו לו:
ויקרא ה יח

תוספות הרא"ש

צבור מוצא מכלל יחיד.
דכתיב ואל נפש אחת
חטאת בשבטנו מעם אתה.
וצבור שחטאו בשבטנו בכל
לדורשנין ליעזר ופיקי מכלל
כל דה דתן שבעה וארבע.
והוציא הכתוב צבור ששאו
הבטאות (הבטאות) מכלל זה
להביא פר ומשנה בכל
שבעה וצורא מזה הכלל לחיוב
נפש: אמר אל ידך דן נפש
מוצא מכלל יחיד: גם נפש
אחת בכלל ואל נפש להביא
שכחה או שיערית ואת דלתו
בשער. ואת ספרים דגריסי
נפש מוצא מכלל צבור מכלל
מוצא מכלל צבור. וד' נפש
למוצא (מוצא) מכלל צבור
שבטנו מעשה דמיתו שבעה
או שבעה דמיתו שבעה
דמיתו מ' ואפילו ורבא. ואל
נפש אחת בכלל יחיד לירוח
בשער. ומה משה אחת בכלל
הכלל. וליכא לירוח פ' לירוח
דנשיא ומשנה ויהי אל בכלל א'
מעיה תכלה רבחה אל יצא
שבעה מכלל שום אל תורחא
היה ממכרם עם הצבור
שארשים (אין) ממכרם בפ"ז.
מקדתיא ממכרם בפ"ז משמע
משה ראי להחמקם מניה.
וה"ד כפי שחטאו עם הצבור
התורחא ב"ד שאומעין אל
מ' ליה ליריחי פר צבור. ואי
כלל יחיד צבור לכלל א'
תתפרו לו בפ"ז ששטא אל
בכאן ממכרם לו. ועד קרא
במא מורקם אם אל בעין
היה שטא (כולא) בכלל צבור.
ובגמ' נ' ל' נ' נ' נ' נ' נ' נ'
חיה אמורי ויהי חבלת וכן
בפ"ז. הורה עם הצבור ודא
תורחיהו תכלת ממכרם לו על
הצבור וירש משנה שאניה
צוריה אל תורחא ממכרם על
כלל שאכל דחייב עליו פר
בשער שמיאין הצבור בפ"ז
אלא אגב סיפא קטוהו ודקדא
ורשין ל' חבמורא ודקדא
נפש שאניו ממכרם עם הצבור
ביו"ח אלמ' מ' אלמ' עצמא.
היה א' חטא עם הצבור
התורחא יכיר פר עצמא:

שֶׁאֵין בִּיד חֵיבֹנָה דְּשִׁיר
לְבַלְל מִן וְתוֹשֵׁב יָדוֹ
שֶׁבֶּא לְפִרְשׁ הִטְעָם לִמָּה מַחֲכֵפֶה
עַל הַגְּבוּר וְהַדְּלִיל שֶׁיֵּשׁ מִשִּׁיחַ
לְצַבֹּר שֶׁאֵינוֹ חֵיב אֵלָּה עַל
שְׁנַת מַעֲשֵׂה עַל הַעֲלֵם בְּרֵךְ
מַחֲכֵמִי מִן עֲמֻמָּה כְּשֶׁהוּדָה
וְשִׁעָה (מַהֲמָה) [מַהֲמָה]. וְלֹא
נִתְּנָה אֵלָּה צִירָה שֶׁכֵּן וְעַד
אֵלֶּה אָרָא דִּירֵשׁ כְּמִכְרָא. וְעַד
מִדְּרָלִי הַבְּהִיּוּת הַזֶּה לְפִי
(וְלִיחָא) [וְלִיחָא] לְפִרְשֵׁי דָאָה
עַל הִרְרָה מַעֲשֵׂה שֶׁאֵין
הַגְּבוּר בְּעִי' מַחֲכֵמֶה עֲמֻמָּה
אֵלֶּה מִשִּׁיחַ בְּחִבּוּת מַכְרִים
כִּיחִיד. וְנִתְּנָה שֶׁאֵין בִּיד
חֵיבֹנָה מִן תְּחִילַת דְּבוֹר וְאֵלֶּה
וְאֵלֶּה (עַל תְּשִׁירָא) [עַל תְּשִׁירָא]
שֶׁאֵין כִּתְּרִיפָא דְּמִסְתֵּי יָדוֹ
חֲכָמִי כִּתְּרִיפָא מִכּוֹחַ אֵלֶּה וְתִחִילַת
הַדְּבוֹר [הוּא] כְּאִילוּ עַל דְּאִפֵּר
כִּתְּרִי מִכּוֹחַ אֵלֶּה. שֶׁאֵין בִּיד

חייבין. פרש"י ז"ל סתמא כרין
אתא דקמן שמואל אין ב"ד ח
למ"ד דקמן ב"ד מביאין פ"ר פ
על הבאת קרבן קאי דומיא ד
הוא שלא יביא ושקלי וטרי עז
ה"ד הא דקאמרת הורה בפ"ע
וגם הורו ב"ד. ומוקי לה ר"פ
כולי תלמודא כשמעון בן עזאי
ראוי להוראה אי לא משכח ואי

הורה בהן משיח פרק שני הוריות

צבור מואל מכלל יחיד. לדיחיד מביא כשבה או שעירה וצבור מביא פר : נשיא מואל מכלל יחיד. דככלל אם נפש אחת⁽²⁾ הוא ומואל מכללו לדיחיד מביא כשבה או שעירה ונשיא מביא מן העיר: מה נשיא בשגגה מעשה בלא העולם דבר וכו': צבור ופר מביא מביאין אדם תלו. כלל דאמרנן לקמן דכתיב : ביה צבורים תלו⁽³⁾ (אם נפש כי ימתעב) וכו'.

צבור מוצא מכלל יחיד ומשיח מוצא מכלל יחיד מה צבור אין חייבין אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה אף משיח לא יאזן חייב אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה או כלך לדרך זו נשיא מוצא מכלל יחיד ומשיח מוצא מכלל יחיד מה נשיא מביא בשגגת מעשה בלא העלם דבר אף משיח מביא בשגגת מעשה בלא העלם דבר נראה למי דומה צבור בפר "ואין מביאין אשם תלוי ומשיח בפר "ואין מביא אשם תלוי מה צבור אינו חייב אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה אף משיח לא יאזן חייב אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה או כלך לדרך זו נשיא מביא שעירה בעבודת כוכבים ומביא אשם ודאי ומשיח מביא שעירה בעבודת כוכבים ומביא אשם ודאי מה נשיא מביא בשגגת מעשה אף משיח מביא בשגגת מעשה ת"ל "לאשמת העם הרי הוא משיח כצבור מה צבור אינו מביא אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה אף משיח אינו מביא אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה אימא מה צבור הורה ועשו אחריו בהוראתו חייבין אף משיח כשהורה ועשו אחריו בהוראתו יאזן חייב ת"ל "והקריב על חטאתו אשר חטא על מה שחטא הוא מביא ואין מביא על מה שחטאו אחרים אמר מר משיח בפר "ואין מביא אשם תלוי מנא ליה דאין מביא אשם תלוי דכתיב "וכפר עליו הכהן על שגגתו אשר שגג מי שחטאתו ושגגתו שוה יצא משיח שאין שגגתו וחטאתו שוה דכתיב "לאשמת העם הרי הוא משיח כצבור לאשמת העם ע"כ לא קאמר ליה אלא אשם כרי נסבה: **מתני'** הורה בפני עצמו ועשה בפני עצמו מתכפר לו בפני עצמו הורה עם הצבור ועשה עם הצבור מתכפר לו עם הצבור שאין ב"ד חייבין עד שיוורו לבטל מקצת ולקיים מקצת "וכן המשיח יולא בעבודת כוכבים עד שיוורו לבטל מקצת ולקיים מקצת: **גמ'** מנהני מילי "דת"ר הורה עם הצבור ועשה עם הצבור יכול יביא פר לעצמו ודין הוא נשיא מוצא מכלל יחיד ומשיח מוצא מכלל יחיד מה נשיא מביא בפני עצמו מתכפר עם הצבור מתכפר לו עם הצבור אף משיח חטא בפני עצמו מביא בפני עצמו חטא עם הצבור מתכפר לו עם הצבור לא אם אמרת בנשיא שכן מתכפר לו עם הצבור כיום הכפורים

תאמר במשיח שאין מתכפר לו עם הצבור ביום הכס יכל יביא פר לעצמו ת"ל ועל חטאתו אשר תחטא עם הצבור מתכפר לו עם הצבור חטא דמי מתכפר לו בפני עצמן הוראה דלחון ולא כלום מתכפר דאיןנו מופלא והוא לאו מופלא אמאי מתכפר

תוספות

מה צבור חורו ועשו אחריתן בהוראתן ב'. מימה היאך שיד לדמומו לז"ד להסביב
לאשמת העם וטפי מסתבר לומר מה לצור אין חייבין עד שיוורו הן אחרים אף
משיח לא יהיה חייב כו': לא אם אמרת בנשיא שכן בספר ד' ביהודה. המ'ל שכן נשיא

חיובין, פרשי" ואלו מתנה כרם אמר דקראת לעילוי ב"ד במיאן על דיוקן וכן פסור ודמיה בריש מצינעל פריש
ואמר דאמר שנואל א"ר ב"ד חיובין דע שמואל דע מורחין. כלומר משמע קהל ארוב עוביה עילוי על ב"ד פ'
למ"ד לקמן ב"ד במיאן דע צבור במיאן, וי"ל השבוע ורשע (וכן) וכן המשיח משמע א"ר ב"ד חיובין
על האתא קרבן קאי דמאמר דמשיח: וכן משיח ששורה ע"ה הצבור ורשע ע"ה לצמצו דרין הוא. פי ורין
ואו ב"ד וישקל טויר דרסה חאי דינא. ורואה אוה שביש לצמצו. אלא לילוף לא מקרא שסנפנה ע"ה הצבור:
ח"ה אדקאטור חויה ב"פ מתנן ב"פ, דע"כ דבאיתא ח"ה ירוחא דקרישיתא. וי"ל שכתבת לא דיוורה חויה
ע"ה גורו ו"ה ומוקי לא ר"פ משנן שטרין מופלאים לוי בר"י לא שפי מאר הפי מופלא אלא ירוחא חייני דגמיר
כ"ו תלמודא כשעשנן ב"ד חווי גמיר וסביר וסוי ח"ה ליתוין קרא מופלא. ואפשר דמופליבן כמנדרון א"ר שאינו
א"ר ירוחא לא א"ר משנא ור"ה ורואתן ירוחא חויה וקראים מופלאים. וכן מצינו ח"ה רואתן רואים לירחא:

כי כל דגלו היו לו ג' נשיות ואילו בן חלק שבת יוסף היה נשאר דגל אחד ב' נשיות בלבד כי שבת לוי לא נשא דמותי וכל המנהגות נמי מעין נשיות היתה שחן חורקין הרוחות הלכך נחלקו. וראינו במקצת פ"י דכתיב (א) מלחמתך כן תניית שעיקב אפ"ש ושחלקו לשאת מטהו לכן נחלקו לדגלים ואקשיון וזה חורקין בנשיות דכתיב ביום השביעי נשואי לבני אפ"ש

5

על העלם דבר עס שגגת מעשה אף משיח לא יהא חייב מלל על העלם דבר
 שגגת מעשה: **בית"ו**. הורו. כהן משיח נענשו כגון דמורו חברי אסורי
 דכלל והוא נענש כוכבים: **ותפטר** לו פני עולם. דמביא פר פני
 עולם דכלל הארץ הורו בית"ו כ"ל דא אינטרסו למיחוי דחייב
 לזבחי פר פדמה מלל הארץ הורו בית"ו

HebrewBooks.org | Mzomai.net

[illegible]

ין חייזר קרין: גב' מה שני חטא
 עס האצור מתכפר לו עס האצור.
 שטום דבגגט ומתאטו בלדז הוה משיח
 עיריה והואל ומתאטו שגגט מעשה
 הוא כיחוד דעלמא הלך בן חטא ע"פ
 ג' האצור דהוי העלם דבר עס
 גגט מעשה מתכפר עס האצור ועוד
 ין מתכפר לו עס האצור צויה"כ
 פיכר מתכפר לו עס האצור חטא משיח
 וברך בפני עמנו וכו': ס"ג דלתי
 חטא משיח לו חטאטא אבר חטא
 משמע דכי חטא בפני עמנו הוא דייחא
 בפני עמנו הוא חטא עס האצור
 מתכפר לו עס האצור: ס"ד.
 וברך משיח בפני עמנו דמורו דבתי
 יסור דמתכפר בפני עמנו אי דהוא
 ופולא ב"ד הוי אינן מופלגין פשיטא
 ומתכפר בפני עמנו הוראה דייחא
 חו כלום היא: ובעי איסוי. כל חד
 לעד מתכפר: כשנא וכו' עשירה. דהא
 ין גלוי צפ"ק (ד: ד): אי שלא היא
 עס מופלג ב"ד ב"ד ללא היא הוראה
 חטאטא שאלו מנסהדרין שאלו היה
 מנסהדרין אפי' [חסן] קטן עשירה לא
 שיהא שם ללא היא הוראה דלא משיח
 עס דעד חטא חטאטא כולל משיח
 חטאטא הוראה ואי לא היא הוראה
 שגגט מעשה לחודיה דמי דייחא בן
 דהוה עשירה וכו' עשירה בן הוי
 הוא מופלג והן אינן מופלגין כי הורה
 בפני עמנו והואל והואל עס
 משיח פשיטא דמתכפר בפני עמנו
 דייחא ללא חטאטא: וכו' יא עס
 ופולאן והוא אינו מופלג. כי הורה
 בפני עמנו אחי' מתכפר בפני עמנו:
 וכו' הורה דייחא ללא חטאטא: דייחא
 אינו מופלג לא דע מתי קרי חטאטא
 וכו' הורה מעלי' וכשגגט מעשה
 חודיה דמי ושאכסן משיח שגגט
 עשירה גרידמא פטור לגמרי דלא משיח
 עשירה פיקר' (א) חטאטא וכו' לייחא:

אמר

אמר

אין מציא צהוראה אלא דאלימא פריך שמתכפר צלצור: ואי דאינהו (בו') מופלאים
הוראה ידידיה בו'. דהא איתקש לאשמת העם ותנן לעיל כו' כדפרש"י:

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

ה א מיי פיי"ב מהל' שגגות הלכה ב
 סמג עשין רנח:
 ו ב מיי' שם פט"ו הל' ו סמג שם:
 ז ג מיי' שם הל' א:
 ח ד מיי' שם הלכה ד:
 ט ה מיי' שם הל' א:
 י ו מיי' שם ופי"ד הל' א [ופי"ג]
 הלכה ב סמג שם:

רבינו חננאל

[illegible][illegible]